

Jaarverslag Vereniging Best Duurzaam 2022

Introductie

Voor u ligt het verslag over de activiteiten van de vereniging Best Duurzaam in het jaar 2022. Over de financiële gang van zaken van de vereniging wordt in een apart verslag verantwoording afgelegd. Dit verslag is meegestuurd met de stukken voor de ALV en tevens op te vragen bij de penningmeester.

De afgelopen twee jaar heeft Best Duurzaam een video jaarverslag gemaakt maar dit jaar is toch besloten om weer terug te gaan naar een meer traditionele vorm. Met dank aan Paul Driessen voor het maken van de prachtige video verslagen in de afgelopen jaren.

Het nieuwe normaal?

Net toen we dachten dat we alle coronaperikelen achter ons konden laten en door konden met een “nieuw normaal” werden we geconfronteerd met een conflict in de Oekraïne dat zijn weerga voor het huidige Europa niet kent. Naast alle menselijke leed betekende dit voor heel veel Nederlanders concreet dat ze te maken kregen met ongekende energieprijzen wat in sommige gevallen zelfs leidde tot energiearmoede. In eerste instantie gingen de benzineprijzen door het dak maar allengs zagen we ook de prijzen voor gas en elektriciteit record op record breken. Dat had voor Best Duurzaam in 2022 een aantal consequenties. Om te beginnen zagen we een enorme toename in de vraag naar duurzaam woonadviezen. Zo veel dat de werkgroep techniek een wachtlijst moest gaan hanteren. Daarnaast werd Best Duurzaam gevraagd om mee te werken aan een initiatief van de LEV-groep om de sociaal zwakkere huishoudens letterlijk de winter door te helpen. We prijzen ons gelukkig, dat we met de inzet van zoveel vrijwilligers, als Best Duurzaam een bijdrage hebben kunnen leveren.

Corona is overigens in 2022 nog wel van invloed geweest op het reilen en zeilen van onze vereniging. Zo moesten we nog steeds voorzichtigheid in acht nemen tijdens huisbezoeken en bovendien waren er, met name aan het begin van het jaar, toch nog een aantal beperkende maatregelen in verband met bijeenkomsten.

Afscheid

2022 was ook het jaar waarin we afscheid hebben genomen van twee bestuursleden die veel voor Best Duurzaam hebben betekend. Arjan Buchholz zwaaide in de zomer, zoals gepland en na een zeer respectabele carrière, af als secretaris van onze vereniging. Door de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen kwam Jan Willem Slijper als wethouder aan de “overkant” van de straat terecht. Het goede nieuws was dat hij duurzaamheid in zijn portefeuille kreeg maar daar stond tegenover dat het wethouderschap niet verenigbaar is met zijn voorzitterschap van Best Duurzaam. Jan Willem blijft een belangrijke gesprekspartner voor

onze vereniging en denkt volop met ons mee over de manier waarop we in Best met duurzaamheid om willen gaan en wij denken, vanzelfsprekend, ook graag met hem mee.

Verder hebben we in 2022 afscheid moeten nemen van Jan Joosen. Jan was een actief lid van Best Duurzaam en later Best Energie. Hij overleed heel plotseling in november van het afgelopen jaar.

Ledenaantallen

Het ledenaantal van onze vereniging groeit gelukkig nog steeds gestaag. Onderstaand staatje laat zien hoe het aantal leden zich over de afgelopen 3 jaren zich heeft ontwikkeld. Een kleine 5% van de huishoudens in Best is momenteel lid van Best Duurzaam. Dat zou wat het bestuur betreft nog veel meer mogen zijn. Van de 528 leden is ongeveer 15% ook actief binnen onze vereniging, daar zijn we heel blij mee en alle actieve leden zijn we veel dank verschuldigd.

	2020	2021	2022
Particuliere leden (€ 10)	414	470	528
Bedrijfsleden (€100)	21	20	20
Totaal aantal leden per 31/12	435	490	548

Website

Met de introductie van het Regionaal Energieloket door de Gemeente Best hebben we de website van Best Duurzaam over energiezuinig wonen aangepast.

Door de koppeling te maken met de website van het Regionaal Energieloket, hebben bezoekers van onze website toegang tot een landelijk kennisnetwerk op het gebied van verduurzaming van de woning. Deze kennisbank wordt door de landelijke organisatie actueel gehouden. Voor ons een zorg minder.

2023, Lustrumjaar

Best Duurzaam bestaat dit jaar 10 jaar, ons tweede lustrum. Waar de focus kort na oprichting sterk lag op educatie en bewustwording is die inmiddels verbreed en spelen we een belangrijke rol in het informeren, mobiliseren en begeleiden van inwoners van Best op het gebied van energietransitie, en het verbeteren van het milieu en de leefomgeving. Rondom de energietransitie zien we momenteel niet alleen een grote vraag maar ook een groot aantal spelers. Best Duurzaam wil daarin haar verantwoordelijkheid nemen. Tegelijkertijd willen we er ook voor zorgen dat we onze activiteiten rondom educatie, milieu en leefomgeving niet uit het oog verliezen. Bij de energietransitie zien we een groeiend aantal doelgroepen, die elk om een aparte aanpak vragen. Voor sociale minima is er de concrete aanpak gekozen via de LEV-groep. Dat heeft inmiddels al geleid tot veel huisbezoeken, energiebesparende maatregelen en veel enthousiaste reacties. We zullen dit initiatief de komende tijd actief blijven ondersteunen. De duurzame woonadviezen aan

huiseigenaren zullen worden geïntensiveerd. Nu het Platform Techniek een aantal nieuwe leden heeft opgeleid kan dat ook.

Naast deze twee doelgroepen willen we ook aandacht gaan besteden aan huurders, een groep die een aparte aanpak vraagt. Huurders zijn immers geen eigenaar van de woning en kunnen/mogen daarom niet zonder meer elke maatregel nemen. Best Duurzaam wil samen met huurders, woningcorporaties en de gemeente een plan van aanpak gaan maken. Wat zijn de behoeftes van de huurders, tegen welke barrières lopen ze aan en hoe kunnen we dat samen oplossen? Binnen ons bestuur zal één persoon de verantwoordelijkheid voor deze doelgroep op zich nemen.

Tenslotte is er de zogenaamde middengroep, een grote groep inwoners die nog onwillig en soms zelfs sceptisch staan tegenover duurzaamheid. Deze groep is heel groot en daarom van cruciaal belang om de energietransitie te laten slagen. We willen als Best Duurzaam plannen gaan maken voor deze groep. Met name door zaken samen aan te pakken als huizenblok, wijk of buurt hopen we deze groep langzaam maar zeker in beweging te krijgen. Buurkracht zal hierbij een belangrijke rol spelen en natuurlijk werken we ook hier weer nauw samen met de gemeente.

Kortom we willen ons beleid op het gebied van de energietransitie intensiveren. Bij die plannen hoort menskracht. We zullen de leden daarom de komende tijd zeker meer gaan benaderen met het verzoek of ze een bijdrage kunnen en willen leveren. We hopen dat u meedoet. En u kunt nu al helpen door het verhaal van Best Duurzaam actief uit te dragen naar iedereen die het maar horen wil.

Best, april 2023

Inhoudsopgave

Introductie	1
Inhoudsopgave.....	4
Platform Techniek	5
Werkgroep Water	7
Werkgroep Schone Lucht	9
Werkgroep Educatie.....	10
Duurzame Huizenroute	11

Platform Techniek

Algemeen

In het kader van deskundigheidsbevordering en het leggen en onderhouden van onderlinge contacten werden er door diverse leden van het platform Techniek bezoeken gebracht aan het Energiehuis Slim Wonen in Helmond, elke maand was er technisch overleg met de energie coöperaties Veldhoven en Kempen Energie en bovendien werd de vakbeurs in Den Bosch bezocht om de meest actuele informatie op het gebied van energiegebruik, verwarming en zonnepanelen op te halen.

Omdat duurzaamheid op woongebied meer omvat dan alleen technische aspecten werd er een bezoek gebracht aan het textielsorteercentrum van 't Goed en werd contact gelegd met de vestiging hiervan in Best.

Binnen Best werden in het afgelopen jaar, na een wachtlijst veroorzaakt door de corona-omstandigheden, 25 Duurzame Woonadviezen opgesteld voor leden van Best Duurzaam, inclusief gebruik van de warmtecamera (indien mogelijk vanwege het noodzakelijk verschil tussen binnen- en buitentemperatuur). Langzamerhand wordt in 2023 de achterstand ingelopen, mede dankzij een extra Avondje Duurzaam specifiek bedoeld voor mensen die belangstelling hadden voor een Duurzaam Woonadvies. Bovendien is de capaciteit van het Duurzaam Woonadvies team met 5 nieuwe medewerkers uitgebreid.

Er werd 5 maal specifiek advies gegeven over zonnepanelen en 4 maal een infrarood scan uitgevoerd.

Als gevolg van corona werden er in 2022 nog maar weinig bedrijfsbezoeken afgelegd.

Gezien de kostenstijgingen voor energie werd er extra aandacht besteed aan bespaartips, concrete prestaties van warmtepompen en werd een prijsvergelijking gemaakt tussen leveranciers van zonnepanelen. Dat laatste onder andere ook over de aanbiedingen die via leveranciers van het Regionale Energieloket zijn gemaakt in het kader van een gemeentelijke collectieve inkoopactie.

Ook meldde een aantal medewerkers van het Platform Techniek zich aan als energiecoach bij de LEV groep voor huisbezoeken en realisatie van kleine energieverbeteringen.

Techniek was ook betrokken bij een nieuw te bouwen school in Aarlesche Erven en leverde advies en commentaar op de plannen.

Avondjes Duurzaam

Gedurende 2022 konden we gelukkig weer 8 Avondjes Duurzaam organiseren. Daarbij kwamen de volgende thema's langs:

- Duurzame ontwikkelingen in de bouw door Harold van de Ven

- Warmtepompen; bijna 150 deelnemers in het Tejaterke!
- Paneldiscussie met diverse sprekers over: Welke invloed heb jij als consument op een duurzamere wereld?
- Presentatie over warmteopslag door en over Hocosto (Hot-Cold-Storage)
- Presentatie warmteopslag in o.a. basalt door Vees van Nimwegen
- Eenvoudige manieren om energie te besparen in huis
- Het belang van schone lucht voor je gezondheid samen met de GGD
- Thema-avond over water

De avonden werden stuk voor stuk goed bezocht, waarbij de warmtepompen de kroon spanden met ruim 150 bezoekers. Dit thema blijft overigens, vanwege de hoge belangstelling, terugkomen in de Avondjes Duurzaam.

Voor 2023 streven we er ook weer naar om minimaal 8 Avondjes Duurzaam te organiseren.

Werkgroep Water

Avondjes Duurzaam

Donderdag 24 november organiseerde de werkgroep Water, in samenwerking met de Protestantse kerk Best, Oirschot en de Beerzen en waterschap de Dommel, een informatieavond over wat **klimaatverandering** zal betekenen voor inwoners van Best. De belangstelling was groot, ruim 60 mensen waren aanwezig bij de presentatie van Marije van Schelven, planadviseur van Waterschap de Dommel.

Naar verwachting zullen in de toekomst de winters zachter en natter worden en de zomers heter en droger maar als het dan wel een keer regent, zullen het echte plensbuien zijn. Dat betekent een grotere kans op wateroverlast omdat het riool zoveel water niet tegelijk kan afvoeren. Het wordt dus belangrijk om regenwater zoveel mogelijk vast te houden.

De mode om voor- en achtertuin volledig met steen te bedekken wordt een steeds groter probleem: de regen stroomt rechtstreeks het riool en de tegels houden veel warmte vast. Dit heeft de werkgroep geïnspireerd om een tweede Avondje Duurzaam te organiseren in maart 2023 met als thema: **Hittestress**. Op deze avond werden praktische tips gegeven hoe we ons op een natuurlijke wijze kunnen beschermen op hete dagen en hoe we om kunnen gaan met droogte dan wel wateroverlast. Waar dien je rekening mee te houden en wat doet de gemeente op dit gebied. Ruim 40 belangstellenden luisterden naar Wilco vd Berg (gemeente Best) en Cor van Esch.

Gemeente Best

Sinds maart 2022 is de Werkgroep in gesprek met de gemeente met als doel de bewustwording van “regenwater vasthouden” onder de inwoners van Best te vergroten. Met subsidies zijn mensen eerder genegen om een duurzame investering te doen.

- **Regentonactie:** Als aanmoediging kregen inwoners van Best, eind 2022, €60,- korting op de aanschaf van een regenton. Deze eerste regentonactie in Best is een enorm succes geworden: 796 regentonnen zijn er verkocht. Dit is landelijk gezien de beste regentonactie ooit!

- **NK tegel-wippen:** Van 21 maart tot en met 31 oktober 2023 doet Best mee met het NK tegel-wippen. Het principe is eenvoudig: tegel eruit, plant erin. De gemeente stelt planten beschikbaar ter vergroening, in ruil voor “gewipte” tegels uit eigen tuin.

Samenwerking werkgroep Groen & werkgroep Water

Beide werkgroepen zijn het afgelopen jaar steeds meer naar elkaar toegegroeid. Voor het komende jaar continueren we de samenwerking om gezamenlijk initiatieven te ontplooiën voor een **klimaatbestendig** Best.

Werkgroep Schone Lucht

Missie

De missie van de werkgroep Schone Lucht is het bijdragen aan schone lucht voor de inwoners van Best. Dit doet de werkgroep door onder andere:

- Betrokken te zijn bij gemeentelijke en regionale plannen om luchtvervuiling binnen de gemeente Best en regio in kaart te brengen. Hiervoor wordt samengewerkt met o.a. de Gemeente Best en AiREAS. Een voorbeeld hiervan zijn de ca. 50 fijnstofmeters die inmiddels binnen de gemeente zijn opgehangen en continu de in de buitenlucht aanwezige fijnstof meten. Deze meters zijn aangesloten op een landelijk meetnet (sensor community)
- Leerlingen van basisscholen in Best te onderwijzen over luchtvervuiling en het effect hiervan op de gezondheid
- Het geven aan informatie aan de inwoners van Best over diverse aspecten van schone lucht. Dit gebeurt o.a. tijdens informatieavonden en in artikelen die regelmatig worden gepubliceerd in Groeiend Best.

In 2022

Het afgelopen jaar heeft de werkgroep zich gericht op:

- (Verder) verspreiden van fijnstofmeters binnen de gemeente
- Analyseren van meetdata van deze fijnstofmeters
- Avondje Duurzaam over luchtvervuiling en gezondheid i.s.m GGD (27 oktober 2022)
- Publiceren van artikelen over buiten- en binnenklimaat in Groeiend Best

In 2023

Dit jaar wil de werkgroep zich richten op:

- Verder analyseren van de meetdata van de fijnstofmeters
- Organiseren van informatieavond(en)
- Eén of meer artikelen publiceren in Groeiend Best
- Up-to-date maken van de informatie over de werkgroep op de website Best Duurzaam <https://www.bestduurzaam.nl/schonelucht>
- Samenwerking zoeken met andere werkgroepen van Best Duurzaam (bijv. Energie-coaches)

Leden werkgroep

Intern (Best Duurzaam)

Gert Hemke (secretaris, binnenklimaat), Peter van Heerebeek (meettechniek), Harry Jannink (onderwijs), Kees Aarts (voorzitter, algemene zaken)

Extern (aanwezig bij periodieke overleggen)

Michel van Neerven (Gemeente Best, beleidsmedewerker milieu), Jean-Paul Close (menselijke duurzame vooruitgang, AiREAS) <https://aires.com/home>

Werkgroep Educatie

Er zijn in 2022 drie activiteiten geweest met het Heerbeekcollege.

Een bedrijfsopdracht voor Havo 4 (ontwikkelen duurzame snack) en deelname aan twee activiteitenweken.

In februari werd voor de eerste keer meegedaan aan de activiteitenweek voor HAVO2 & VWO2. Samen met de Dye van Best is een nieuw programma gemaakt waarbij ca. 115 leerlingen zowel met de historische als de duurzame kant van Best konden kennismaken. Mede dankzij Het Goed en de Tuin van Best was dit een zeer gevarieerd programma. Daarnaast is er, zoals ieder jaar, een workshop "Free Will" over consumentengedrag gegeven aan het HIC-programma Health & Nutrition.

In juni is samen met Stichting Hibiscus de Internet Exchange van VWO4 (ca. 25 leerlingen) met Sekolah Tumbuh in Jogjakarta (Indonesië) weer opgestart. De leerlingen van beide scholen hebben via internet met elkaar in projecten samengewerkt om te kijken hoe de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties in hun eigen woonplaats kunnen worden aangepakt. Iedere projectgroep nam daarbij 1 goal onder de loep. Daarnaast was er voldoende tijd om kennis te maken met elkaar en elkaars cultuur en gewoontes. Dankzij de Tuin van Best is er ook 2x heerlijk gekookt en gegeten: Een Nederlandse lunch met courgettesoep en pannenkoeken, en een Indonesische lunch met Gado-Gado.

Indonesische Gado-Gado uit de Tuin van Best

Openingstoespraak door de Indonesische ambassadeur

Basisonderwijs

In het basisonderwijs zijn na de corona periode geen activiteiten opgestart. Voor 2023 is het goed om het kijken of hier nieuwe vrijwilligers voor zijn of dat er beter aansluiting kan worden gezocht bij andere organisaties die hier actief zijn (bijvoorbeeld het IVN?).

Duurzame Huizenroute

De energiecrisis gaat aan weinig inwoners van Best voorbij, veel mensen maken zich zorgen over de energierekening.

Sommige Bestenaren komen zelfs zodanig in de problemen, dat ze beroep moeten doen op de steunmaatregelen van het rijk, zoals de energietoeslag en het noodfonds. Best Duurzaam heeft de gemeente en de LEV-groep Best ondersteund bij het oprichten van een team energiecoaches.

De hoge energieprijzen en de afhankelijkheid van grotendeels buitenlandse fossiele energiebronnen geven ons als duurzaamheidsvereniging extra energie om met name huiseigenaren te helpen om de woning te verduurzamen.

Niet alleen met voorlichtingsavonden, (Avondjes Duurzaam) maar ook door voorbeeldwoningen open te stellen voor inwoners van Best.

Ieder jaar in november wordt de Nationale Huizenroute landelijk georganiseerd, en Best Duurzaam grijpt deze gelegenheid aan om meerdere woningen in Best open te stellen voor geïnteresseerden. Hoe mooi is het om van dorpsgenoten uit de eerste hand hun ervaring te horen met verduurzaming van de woning, zoals isolatie, zonnepanelen en warmtepompen. Ook dit jaar waren er weer zeven huizen in Best beschikbaar van verschillende types, en bouwjaar, zodat er voor de meeste bezoeker wel een huis te bezichtigen was dat enigszins overeenkwam met hun eigen situatie.

Kleine kanttekening: De opkomst was matig dit jaar, het bestuur gaat nog nadenken wat er beter/ anders kan om dit evenement bekender en aantrekkelijker te maken.